

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: A. Y., nar. X,
státní příslušností X

zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem, se sídlem Vinohradská
1233/22, 120 00 Praha 2, číslo ev. ČAK 15262

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2021 č. j. OAM-284/ZA-ZA11-ZA10-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Napadené rozhodnutí podle žalobce nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci a není náležitě odůvodněno, což je v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), protože rozhodnutí trpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Napadené rozhodnutí považuje žalobce rovněž za nezákonné, neboť jeho výroková část není přesná a určitá.
3. Žalobce dále rozvedl, že odůvodnění napadeného rozhodnutí sestává pouze z konstatování zjištěných skutečností v podobě přepisu vyjádření žalobce a z citací shromážděných podkladů bez adekvátní reakce správního orgánu. Podklady shromážděné žalovaným jsou navíc podle žalobce neaktuální, jednostranné a nesprávně tematicky zaměřené. Podle žalobce si žalovaný vystačil s tím, že žalobce podal účelovou žádost, když nenastoupil vojenskou službu, což je jeho povinnost, a nic azylově relevantního mu nehrozí, neboť ruské předpisy nestanoví žádné drakonické tresty. Žalovaný tedy podle žalobce dospěl k nesprávnému závěru, že žalobce žádá o udělení mezinárodní ochrany ve skutečnosti proto, že má obavy z trestu za nenastoupení na vojnu. Žalobce pak spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí také v tom, že žalovaný posuzoval jiný než žalobcem tvrzený azylový důvod, když žalobce se ve skutečnosti obává daleko většího postihu, než jaký formálně stanoven pro příslušnou skutkovou podstatu ruského předpisu. Žalovaný přitom podle žalobce pouze formalisticky ověřil texty právního předpisu Ruské federace vztahujícího se k věci a oficiální statistiky ohledně výkonu předmětného trestu, avšak nezabýval se úvahami a ověřením toho, co se skutečně ukládá mladým mužům v případě zběhnutí či nenastoupení na vojenskou službu. Jelikož jde podle žalobce v případě Ruské federaci o tak licoměrnou zemi, je nutno obzvláště důkladně prověřovat, do jaké míry jsou dodržované její vlastní právní předpisy.
4. Žalobce také namítl, že žalovaný při posuzování důvodnosti žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 zákona o azylu uvedl jen zcela obecné závěry a názory. Žalobce má rovněž za to, že nestačí, aby z opatřených zpráv a informací ohledně bezpečnosti země původu žalobce nevyplývaly drakonické tresty, nýbrž je nutné obstarat takové tematické podklady, ze kterých napevno vyplývá, že nenastane to, z čeho má žalobce obavy.
5. Žalobce dále žalovanému vytkl, že se v napadeném rozhodnutí nevěnoval dostatečně tvrzením žalobce a pouze slepě odkazoval na jakési dokumenty, z nichž něco pouze nevyplývá, o jejichž objektivitě pochybuje, neboť jsou pořízené státními institucemi České republiky. Žalobce také namítl spekulativnost závěrů žalovaného o účelovosti podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
6. Pokud jde o posouzení důvodnosti udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, absentuje podle žalobce v napadeném rozhodnutí svébytné a originální odůvodnění nesplnění podmínek pro udělení tohoto druhu mezinárodní ochrany ze strany správního orgánu. Žalobce k tomu uvedl, že by se v případě návratu do vlasti dostal do

soukolí tamní vojenské justice s tím, že v napadeném rozhodnutí nejsou žádné podklady, ze kterých by vyplývalo přímo, že v tomto případě žalobci nehrozí to, co uvedl jako důvod žádosti. Žalovaný podle žalobce také bez zjevného důvodu ignoroval a nijak nezohlednil důkazy svědčící důvodnosti žádosti žalobce a jím tvrzené hrozící újme. Rovněž se žalovaný při posuzování důvodů pro udělení doplňkové ochrany zcela nelogicky zabýval skutečnostmi, které žalobce nikdy neuváděl a o které svoji žádost ani neopírá.

7. Žalobce ještě v rámci prvního jednání namítl jako novou skutečnost, kterou v řízení před žalovaným nemohl uplatnit a ten ji nemohl v době svého rozhodování zohlednit, napadení Ukrajiny Ruskou federací a dále rozvedl okolnosti tohoto konfliktu, jakož i své přesvědčení, že tuto novou skutečnost lze zohlednit i před zdejším soudem a není tak třeba podávat novou žádost. V rámci druhého jednání nařízeného v návaznosti na vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. dubna 2023, č.j. 10 Azs 18/2023-32, pak žalobce na předmětnou námitku odkázal a setrval na ní.
8. Žalobce také namítal, že žalovaný ignoroval jeho právní zastoupení, o jehož převzetí byl žalovaný informován v květnu 2021, což má za následek nezhojitelné procesní vady a jde tak o nezákonný proces a rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný setrval na tom, že žalobcem tvrzeným důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava z trestního stíhání za vyhýbání se vojenské službě.
10. K samotné žalobě uvedl žalovaný, že nerozumí polemice žalobce o možných trestech a jeho navazující úvaha o nedodržování vlastních právních předpisů ze strany Ruské federace koncipovaných formálně tak, aby Ruská federace nebyla vyloučena z mezinárodního společenství, nemá oporu v důkazech.
11. K pochybnostem o objektivitě podkladů pořízených institucemi České republiky namítl žalovaný, že toto žalobce neuplatnil již ve správním řízení kupř. při příležitosti seznámení se s podklady rozhodnutí ani nepředložil podklady jiné a třeba i novější. Žalobce pouze požadoval zajištění znění § 328 a § 329 trestního zákoníku Ruské federace, podle kterého mu má hrozit trest odnětí svobody v trvání až sedm let. Tyto podklady žalovaný zajistil, avšak vyplývá z nich hrozba omezení na svobodě v trvání nejvýše dvou let, což nepředstavuje mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání ve smyslu ust. § 14a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
12. Žalovaný má rovněž za to, že v napadeném rozhodnutí podrobně odůvodnil, že vyhýbání se nástupu vojenské služby, byť by bylo v zemi původu žalobce trestné, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Připomněl přitom, že plnění branné povinnosti, pokud je vyžadováno od všech způsobilých mužů bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství atd., nemůže být chápáno jako pronásledování jednotlivců ze strany ruských státních orgánů. Nadto žalobce nechtěl nastoupit výkon základní vojenské služby, a to z důvodu, že nechtěl přerušit svoji hudební kariéru, neboť má za to, že by po absolvování vojenské služby v ní nemohl pokračovat na stejné úrovni. Tvrzení žalobce ohledně jeho obav ze soukolí vojenské justice považuje žalobce za obecné a míjející se s obsahem napadeného rozhodnutí.

13. Co se týče námitky opomenutí právního zastoupení žalobce ve správním řízení, žalovaný uvedl, že ze správního spisu žádné zastoupení nevyplývá. Žalobce nikdy, ani od května 2021, netvrdil, že má být zastoupen a opomenutí zastoupení nenamítal kupř. ani při seznámení s podklady rozhodnutí. Kromě toho žalobce nenavrl žádný důkaz k prokázání převzetí jeho právního zastoupení (včetně vyrozumění žalovaného o této skutečnosti) v průběhu správního řízení
14. Žalovaný tak uzavřel, že obsah žalobních námitek není způsobilý zpochybnit závěry žalovaného obsažené v napadeném rozhodnutí. Setrval na věcné správnosti, zákonnosti, přezkoumatelnosti a bezvadnosti napadeného rozhodnutí a závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Obsah správního spisu

15. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti.
16. Dne 28. 4. 2021 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 6. 5. 2021 poskytl žalobce údaje k žádosti o mezinárodní ochranu, kdy mimo jiné uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani hnutí. Dřívější příjmení
17. si změnil, aby se vyhnul povinné vojenské službě v Ruské federaci. Nechtěl nastoupit vojenskou službu, protože hraje na housle a měl obavu, že po jejím ukončení by nebyl schopen pokračovat v hraní na původní úrovni. Proto se rozhodl studovat v zahraničí. V případě návratu do Ruské federace by mohl být stíhán za vyhýbání se vojenské službě a hrozil by mu i trest odnětí svobody až do výše 7 let. V zemi původu byl naposledy v roce 2013. Dalším důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je skutečnost, že na konci března 2021 požádal prostřednictvím zástupce o propuštění z občanství Ruské federace, a proto si je jist, že by mu v případě návratu do země původu hrozil trest odnětí svobody.
18. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 6. 5. 2021 žalobce uvedl mimo jiné, z Ruské federace vycestoval již v roce 2009 na základě víza za účelem studia. Na území České republiky pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu do 30. 6. 2020, kdy následně požádal o jeho prodloužení. O mezinárodní ochranu požádal z obavy, jak může dopadnout situace mezi Českou republikou a Ruskou federací, která by mohla dopadnout i na občany Ruské federace. Dříve nežádal, protože měl dlouhodobý pobyt. V březnu 2021 požádal o propuštění z občanství Ruské federace a současně čekal na rozhodnutí komise o prodloužení studijního pobytu a ta nejistota jej donutila požádat o azyl. V zemi původu neměl žádné problémy, pouze se vyhýbá základní vojenské službě. Ve 14 letech byl odveden a pak v 18 letech dostal nějaké předvolání, které si ale nepřevzal a nepřevzal si ani žádná další předvolání. Rodiče žalobce jsou rozvedeni. Matka žalobce, s níž je v kontaktu, je učitelkou v soukromé školce v X. Má úvěr v bance, a proto nemůže vycestovat. Viděl se s ní naposledy v roce 2013. S otcem v kontaktu není a dále má v Ruské federaci ještě bratra, se kterým v kontaktu je. Ten pracuje v IT a nemůže vycestovat kvůli slibu, který podepsal po absolvování vojenské služby. S vycestováním z Ruské federace žádné problémy měl, ale měl obavu, aby mu byl vydán cestovní doklad a v roce 2013 si raději koupil zpáteční letenku. Informace o aktuálním dění v Ruské federaci čerpá z internetu a z komunikace s matkou. V České republice podniká v autodopravě. Dříve pracoval jako řidič pro platformu Uber. Aktuální cestovní doklad byl žalobci vydán bez problémů, kdy vše probíhalo přes internet a pas si vyzvedl na konzulátu někdy v dubnu 2021. Na území

České republiky by chtěl realizovat několik podnikatelských záměrů, založit také rodinu a žít normální život.

19. Z písemného materiálu Ministerstva vnitra, ze dne 25. 5. 2020, označeného jako „Ruská federace, Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi“ se mimo jiné podává. Z písemného materiálu Ministerstva vnitra, ze dne 18. 10. 2020, označeného jako „Ruská federace, Zákon o státním občanství Ruské federace č. 62-FZ ze dne 31. května 2002, ve znění zákona č. 209-FZ ze dne 13. 7. 2020“ se mimo jiné podává, že podle čl. 19 odst. 2 zákona o státním občanství Ruské federace pozbývá státní občan Ruské federace státní občanství Ruské federace na základě dobrovolného projevu své vůle s výjimkou případů stanovených článkem 20 tohoto federálního zákona. Podle čl. 20 zákona o státním občanství Ruské federace občan Ruské federace nebude propuštěn ze státního svazku Ruské federace, pokud nesplnil vůči Ruské federaci povinnost stanovenou federálním zákonem, byl příslušnými orgány Ruské federace obviněn ze spáchání trestného činu nebo pokud vůči němu byl vydán pravomocný a vykonatelný rozsudek soudu, nemá jiné státní občanství ani záruku jeho nabytí. Z písemného materiálu Ministerstva vnitra, ze dne 2. 10. 2020, označeného jako „Ruská federace, Rakouský Federální úřad pro imigraci a azyl, Informační přehled o zemi Rakouského odboru pro informace o zemích původu – Ruská federace, 9. Vojenská služba a odvody“ se mimo jiné podává, že všichni ruští státní příslušníci mužského pohlaví od 18 do 27 let jsou povoláváni ke splnění branné povinnosti v ruské armádě. Osoby, které absolvují studium, mohou podat žádost o odklad vojenské služby. Pro osoby odpírající vojenskou službu je stanoven peněžitý trest ve výši do 200.000 rublů nebo ve výši 18 měsíčních platů odsouzeného a dále trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců až dvou let. Za odpírání výkonu náhradní civilní služby je stanoven peněžitý trest ve výši do 80.000 rublů nebo ve výši 6 měsíčních platů odsouzeného a dále trest odnětí svobody v trvání až šesti měsíců. V praxi v posledních letech nebyly ukládány tresty odnětí svobody, ale byly zpravidla uloženy peněžitě tresty cca 20.000 – 100.000 rublů. Od nové zákonné úpravy přijaté v červenci 2017 je osobám, které odepřely vojenskou službu, zakázáno působení ve státní službě na dobu deseti let. Z písemného materiálu Ministerstva vnitra, ze dne 8. 7. 2021, označeného jako „Ruská federace, Trestní zákoník Ruské federace č. 63-FZ ze dne 13. června 1996, ve znění zákona č. 216-FZ ze dne 11. 6. 2021“ se podává, že podle čl. 328 odst. 1 trestního zákoníku Ruské federace se vyhýbání odvodu k vojenské službě bez zákonných důvodů pro osvobození od této služby trestá uložením peněžitého trestu ve výši až 200.000 rublů nebo ve výši až 18 měsíčních platů odsouzeného, nebo nápravnými pracemi až na dva roky, nebo arestem až na šest měsíců nebo odnětím svobody až na dva roky. Podle čl. 328 odst. 2 trestního zákoníku Ruské federace se vyhýbání výkonu alternativní civilní služby osobami osvobozenými od výkonu vojenské služby trestá uložením peněžitého trestu ve výši až 80.000 rublů nebo ve výši až 6 měsíčních platů odsouzené osoby, nebo povinnými pracemi v rozsahu až 480 hodin, nebo arestem až na šest měsíců. Podle čl. 339 odst. 1 trestního zákoníku Ruské federace bude voják, který se vyhýbá plnění služebních povinností tak, že předstírá nemoc, nebo sám sobě úmyslně způsobí jakoukoli újmu na zdraví, nebo padělá úřední listiny, nebo jinými podvodem, potrestán omezením ve vojenské službě až na jeden rok nebo arestem až na šest měsíců nebo držením v disciplinárním vojenském oddílu až na jeden rok. Podle čl. 339 odst. 2 trestního zákoníku Ruské federace se tentýž čin, pokud byl spáchán s cílem úplného osvobození od výkonu vojenské služby, trestá odnětím svobody až na sedm let.
20. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 7. 5. 2021 se podává, že žalobce osobně využil svého práva seznámit se s podklady rozhodnutí ve

smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu a navrhl doplnění podkladů rozhodnutí o ust. čl. 339 trestního zákoníku Ruské federace, podle kterého mu hrozí odnětí svobody až na 7 let za úplné vyhnutí se vojenské službě.

21. Z přípisu G. J. J., údajné matky, žalobce ze dne 10. 5. 2021 opatřeného úředním překladem do jazyka českého se mimo jiné podává, že se na žalobce měla vztahovat povinnost absolvovat základní vojenskou službu bez možnosti odkladu z důvodu přijetí ke studiu na vysoké škole, avšak vzhledem k přípravě na přijímací zkoušky se nedostavil na vojenskou správu uvedenou v odvodovém rozkaze, a proto se na něj má vztahovat trestní odpovědnost podle čl. 328 trestního zákoníku Ruské federace pro vyhýbání se před nástupem na základní vojenskou službu. Z obav před fyziologickými změnami znemožňujícími další studium na vysokoškolském zařízení hudebního směru bylo rozhodnuto o pokračování studia v České republice. Na podzim roku 2009 měla být žalobci doručena výzva s předvoláním na vojenskou správu ve městě X za účelem lékařské prohlídky a nástupu na základní vojenskou službu. Na jaře a na podzim 2010 místo bydliště žalobce ve městě X měli opakovaně navštívit pracovníci vojenské správy a milice. Dále pak měl žalobce na podzim roku 2013 obdržet předvolání k soudu ve věci úplného vyhýbání se vojenské službě, které mu nebylo doručeno do vlastních rukou, když písemnost byla po přečtení zničena.
22. Vlastnoručně psaným dopisem doručeným žalovanému dne 17. 5. 2021 žalobce požádal o prodloužení lhůty k doložení podkladů k žádosti o azyl. Vlastnoručně psaným dopisem doručeným žalovanému dne 27. 5. 2021 žalobce upřesnil některé informace uvedené v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
23. Žalovaný dne 14. 7. 2021 vydal napadené rozhodnutí (poté, co předtím řádně dne 22. 7. 2021 vyrozuměl žalobce o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim), které si žalobce osobně převzal dne 3. 8. 2021.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

24. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice), a po projednání věci, k němuž nařídil opětovně jednání, dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
25. Soud ve věci rozhodoval poté, co Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 24. dubna 2023, č.j. 10 Azs 18/2023-18, zrušil jeho předchozí rozsudek v projednávané věci ze dne 14. 12. 2022, č.j. 20 Az 58/2021-26, a vycházel přitom zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
26. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s.: „*Při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.*“
27. Podle § 3 odst. 1 zákona o azylu: „*Žádostí o udělení mezinárodní ochrany je projev vůle cizince, z něhož je zřejmé, že hledá v České republice ochranu před pronásledováním nebo před hroící vážnou újmu.*“
28. Podle § 12 zákona o azylu: „*Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec*
a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo

b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“

28. Podle § 13 zákona o azylu: „(1) Rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.

(2) Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí

a) manžel nebo partner azylanta,

b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let,

c) rodič azylanta mladšího 18 let,

d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo

e) svobodný sourozenec azylanta mladší 18 let.

(3) Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny manželů azylanta je trvání manželství před udělením azylu azylantovi. Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny partnerovi azylanta je trvání partnerství před udělením azylu azylantovi.

(4) V případě polygamního manželství, má-li již azylant manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit azyl za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem azylanta.“

29. Podle § 14 zákona o azylu: „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“

30. Podle § 14a zákona o azylu: „(1) Doplnková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

(2) Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje

a) uložení nebo vykonání trestu smrti,

b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,

c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

31. Podle § 14b zákona o azylu: „(1) Rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

(2) Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí

a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany,

- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,*
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let,*
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo*
- e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.*

(3) Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny partnerovi osoby požívající doplňkové ochrany je trvání partnerství před udělením doplňkové ochrany cizinci.

(4) V případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.“

32. Předně co se týče žalobcem nově uplatněné námitky v podobě napadení Ukrajiny Ruskou federací a dopadu této skutečnosti na žalobce v případě jeho návratu do země původu, kdy může být mobilizován, popř. mu může hrozit přísnější postih za neplnění branné povinnosti, lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Azs 84/2022-61, ze dne 29. září 2022, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že: „Částečná mobilizace v Ruské federaci je obecně známou skutečností, která může být relevantním důvodem pro žádost o udělení mezinárodní ochrany (§3 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Není však již obecně známou skutečností, jaký je skutečný rozsah mobilizace a jaké důsledky do práv žadatele bude mít. Posuzovat tato specifika mobilizace, a to, zda následný výkon vojenské služby může vést k přímé či nepřímé účasti žadatele na válečných zločinech či zločinech proti lidskosti, přísluší primárně správnímu orgánu, nikoliv soudu.“ Současně dospěl v témže rozsudku k závěru, že: „Podá-li stěžovatel neprodleně poté, co mu bude doručen rozsudek Nejvyššího správního soudu, novou žádost o udělení mezinárodní ochrany a opírá-li ji o změnu bezpečnostní situace v Ruské federaci, která vyšla najevo v nynějším řízení před Nejvyšším správním soudem, představuje tato žádost projev vůle dle § 3 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, na základě jehož obsahu se lze důvodně domnívat, že došlo k podstatné změně okolností vztahujících se k možnému pronásledování nebo hrozbě vážné újmy (§ 3 odst. 2 téhož zákona). Správní orgán bude muset tuto žádost posoudit jako přípustnou s ohledem na závazek non-refoulement.“ V případě žalobce ještě v době rozhodování žalovaného nedošlo k napadení Ukrajiny Ruskou federací ani k mobilizaci v Ruské federaci. To se změnilo dne 24. 2. 2022, resp. 21. 9. 2022, kdy Ruská federace vojensky napadla Ukrajinu, resp. vyhlásil částečnou mobilizaci. Tyto skutečnosti lze pokládat za obecně známé, avšak jejich skutečný dopad do práv občanů Ruské federace včetně toho, zda se tyto důsledky budou týkat i žalobce, již obecně známou skutečností nejsou. Ve shodě se shora citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu má zdejší soud za to, že posuzovat tato specifika vzniklého válečného konfliktu mezi Ukrajinou a Ruskou federací a s ním související mobilizaci v Ruské federaci zejména ve vazbě na to, zda mohou vést k pronásledování žalobce či k jeho přímé či nepřímé účasti na válečných zločinech či zločinech proti lidskosti, nepřísluší soudu, nýbrž žalovanému. Otázkou tedy nyní rovněž zůstává, zda uvedená významná změna okolností odůvodňuje prolomení ust. § 75 odst. 1 s.ř.s.
33. Pokud až po vydání rozsudku krajského soudu vyšly najevo skutečnosti, které jsou relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, je možné prolomení pravidla v § 75 odst. 1 s. ř.

s. A to pokud (1) nelze zaručit, že správní orgán tyto skutečnosti posoudí v novém správním řízení z hlediska respektování norem, které mají aplikační přednost před procesním pravidlem § 75 odst. 1 s. ř. s., zejména z hlediska zásady non-refoulement; a (2) nelze zaručit, že žadatel bude mít možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než dojde k jeho navrácení do země původu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012–65, bod 19; usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 6 Azs 22/2014–59). Dostatečné záruky, že bude dodržena zásada non-refoulement, budou dány tehdy, pokud bude s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu zcela zřejmé, že žadatel bude mít možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu (§ 3 odst. 2 ve spojení s § 10 odst. 2 zákona o azylu) a že tato nová žádost bude přípustná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011–131).

34. Jak uvedeno shora, je nepochybné, že válečný konflikt mezi Ukrajinou a Ruskou federací a částečná mobilizace v Rusku představují skutečnosti, které mohou být relevantní pro žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce je přitom nemohl uplatnit už řízení před žalovaným. Soudu zároveň není známo, že by v případě žalobce bylo vydáno rozhodnutí o jeho vydání do země původu (či jakékoli jiné vykonatelné rozhodnutí, na základě kterého by byl povinen do země původu vycestovat), proti kterému by neměl k dispozici účinný opravný prostředek (a contrario rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021–49). Žalobce má možnost neprodleně poté, co mu bude doručen rozsudek zdejšího soudu, podat novou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Pokud tuto žádost bude opírat o změnu bezpečnostní situace v Ruské federaci, která vyšla najevo v nynějším řízení před zdejším soudem, bude tato žádost představovat projev vůle ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o azylu, na základě jehož obsahu se lze důvodně domnívat, že došlo k podstatné změně okolností vztahujících se k jeho možnému pronásledování nebo hrozbě vážné újmy (§ 3 odst. 2 zákona o azylu). Žalovaný bude muset tuto žádost posoudit jako přípustnou s ohledem na závazek non-refoulement (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 6 Azs 22/2014–59). Žaloba proti rozhodnutí žalovaného pak má odkladný účinek (§ 32 odst. 1 zákona o azylu).
35. S ohledem na výše uvedené je zdejší soud toho názoru, že zde jsou dostatečné záruky pro to, aby v případě žalobce nedošlo k porušení zásady non-refoulement. Na základě nově vzniklých relevantních skutečností pro udělení mezinárodní ochrany bude nově podaná žádost o mezinárodní ochranu žalobce (pokud ji podá) přípustná. Žalobce bude mít zároveň možnost dosáhnout soudního přezkumu tohoto rozhodnutí žalovaného a to předtím (s ohledem na odkladný účinek žaloby), než by došlo případně k jeho navrácení do země původu. Soud je přesvědčen, že správní orgány budou postupovat ve věci žalobce v souladu se zákonem a mezinárodními závazky ČR, zejména se zásadou non-refoulement. Na základě těchto důvodů soud shledal, že v případě žalobce se lze spolehnout na existující dostatečné právní záruky, že skutečnosti, které nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí žalovaného, budou v případném novém správním řízení řádně posouzeny z toho hlediska, zda nebrání navrácení stěžovatele do země původu a že tedy zásada non-refoulement bude respektována. Proto v případě žalobce zdejší soud neshledal důvod k prolomení pravidla zakotveného v ust. § 75 odst. 1 s.ř.s.
36. Pokud žalobce namítá, že napadené rozhodnutí není náležitě odůvodněno, činí tak pouze obecně, aniž by vymezil nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí natolik konkrétně, aby v tomto směru mohl soud napadené rozhodnutí řádně přezkoumat. Za dané situace tak

soudu prakticky nezbyvá než ohledně odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatovat, že toto se mu nejví jako nedostatečné, ani v něm sám neshledal žádné zásadní deficity. Co se týče rovněž obecně namítaných nedostatků výrokové části napadeného rozhodnutí, tato se soudu jeví rovněž jako zcela určitá a nevzbuzující žádnou pochybnost o tom, jak o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany žalovaný rozhodl. Výroková část napadeného rozhodnutí také nijak nevybočuje po obsahové i formální stránce z dlouhodobé a správními soudy dosud nezpochybněné aplikační praxe žalovaného.

37. K žalobcem namítanému nedostatečnému posouzení jednotlivých důvodů pro udělení azylu, které mělo spočívat v tom, že si žalovaný v zásadě vystačil se závěry o neochotě žalobce nastoupit vojenskou službu, absenci drakonických trestů za neplnění branné povinnosti v zemi původu žalobce a o účelovosti žádosti soud uvádí, že v podstatě lze s žalobcem souhlasit v tom, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je v zásadě založeno na shora uvedených skutkových závěrech a zjištěních žalovaného. Odlišně od žalobce v tom však nespatřuje žádnou nedostatečnost, nesprávnost či nezákonnost. Žalobce totiž vymezil poměrně zřetelně důvody pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany svými obavami z odsouzení za vyhýbání se vojenské službě, když naproti tomu výslovně uvedl, že žádné jiné problémy v zemi původu neměl. Bylo proto úkolem žalovaného posoudit právě to, zda se žalobce skutečně mohl dopustit vyhýbání se vojenské službě a do jaké míry žalobci hrozí v zemi původu trestní stíhání a odsouzení pro neplnění branné povinnosti, a následně, zda tato míra dosahuje azylově relevantní intenzity. S tímto úkolem se podle mínění zdejšího soudu žalovaný vypořádal dostatečně, protože v žalobcem předestřeném zjednodušení a jistém zlehčení odůvodnění napadeného rozhodnutí neshledal důvodnou námitku.
38. Jakkoli lze konstatovat, že žalovaný dospěl rovněž k závěru o účelovosti žádosti žalobce, nelze se ztotožnit s názorem žalobce, že jej žalovaný posuzoval optikou účelovosti jeho výpovědi. Soud má naopak za to, že žalovaný objektivně podložil a odůvodnil, proč má obavy žalobce z citelného trestu v zemi původu za vyhýbání se vojenské službě za nedůvodné. Předně zajistil překlady podstatných částí relevantních právních předpisů Ruské federace, ze kterých poměrně jednoznačně vyplývá, že žalobci nehrozí trest odnětí svobody v sazbě do sedmi let, neboť tento trest je možné uložit podle čl. 339 trestního zákoníku Ruské federace toliko vojákovi, tj. osobě, která již vojenskou službu vykonává a jednání uvedeným v čl. 339 odst. 1 se dopustí s cílem úplného osvobození od výkonu vojenské služby. Naopak z těchto podkladů vyplývá, že žalobci případně hrozí postih podle ust. čl. 328 trestního zákoníku Ruské federace v podobě peněžitého trestu ve výši až 200.000 rublů nebo ve výši až 18 měsíčních platů odsouzeného, nebo nápravných prací až na dva roky, arestu až na šest měsíců nebo odnětí svobody až na dva roky. V praxi nadto v posledních letech nebyly ukládány tresty odnětí svobody, ale byly zpravidla uloženy peněžitě tresty cca 20.000 – 100.000 rublů, jak vyplývá z písemného materiálu Ministerstva vnitra, ze dne 2. 10. 2020, označeného jako „Ruská federace, Rakouský Federální úřad pro imigraci a azyl, Informační přehled o zemi Rakouského odboru pro informace o zemích původu – Ruská federace, 9. Vojenská služba a odvody.“ Zdejší soud tedy uzavírá, že žalovaný posoudil výpověď žalobce hlavně optikou opatřených podkladů o situaci v zemi původu žalobce správně tematicky zaměřených a nikoli optikou účelovosti jeho výpovědi, byť se i dopustil hodnocení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako účelové. Shora uvedené podklady opatřené žalovaným pak jsou tematicky zaměřeny právě na ověření toho, co mladým mužům za vyhýbání se vojenské službě hrozí a co se jim skutečně ukládá, jak ve své námitce žalobce obecně požaduje. Pokud přitom opětovně zlehčuje podklady opatřené žalovaným, činí tak opět pouze v obecné rovině, aniž by uvedl, v čem konkrétně považuje předmětné podklady

za nedostatečné či dokonce za nerelevantní. Stejně tak v průběhu správního řízení ani v žalobě či v průběhu soudního řízení sám neoznačil žádný konkrétní podklad (vyjma znění ust. čl. 338 a 339 trestního zákoníku Ruské federace), ze kterého by měl žalovaný dospět k jinému skutkovému závěru o tom, co v Ruské federaci za vyhýbání se vojenské službě hrozí a co se skutečně ukládá.

39. Soud se rovněž neztotožňuje s námitkou žalobce, že žalovaný uvedl jen obecné názory a závěry při posuzování důvodnosti žádosti o udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu. Naopak se žalovaný velmi podrobně zabýval důvodností žádosti žalobce zejména podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, když podrobně analyzoval žalobcem předložený azylový příběh, aby jej následně vcelku přesvědčivě vyhodnotil jako nevěrohodný a účelový. Pokud jde o důvodnost udělení azylu podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, zde rozsah a konkrétnost odůvodnění napadeného rozsudku odpovídá tomu, že žalobce neuváděl pronásledování za uplatňování politických práva a svobod v zemi původu jako důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, když naopak uváděl, že nebyl členem žádné politické strany nebo hnutí a žádné problémy, kromě nenastoupení vojenské služby, v zemi původu se státními orgány neměl.
40. Soud se rovněž v zásadě ztotožňuje se závěry žalovaného v tom směru, že ani při úplné pravdivosti azylového příběhu žalobce nevyplývají z opatřených podkladů, jejichž relevance nebyla žalobcem nijak hmatatelně zpochybněna, natolik citelné tresty, aby zakládaly důvodnost žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. K polemice žalobce v tom směru, že by něco mělo z podkladů vyplývat a nikoli něco jiného nevyplývat, lze jen uvést, že z příslušných podkladů, zejména pak z překladu relevantní části v Ruské federaci platného trestního zákoníku, vskutku vyplývají mnohem nižší trestní sazby, resp. mírnější druhy trestů, než se žalobce obává, což není nic jiného, než žalobcem požadovaná parafráze slovního obratu „že ze zpráv a informací o situaci v Ruské federaci nevyplývá, že by se za nenastoupení vojenské služby ukládaly drastické tresty“, jež měl žalovaný užít. Krom toho sluší se podotknout, že žalovaný v napadeném rozhodnutí netvrdí pouze, že „z nějaké zprávy něco nevyplývá“, ale promiscue uvádí i to, že z toho či onoho podkladu vyplývá, že „něco nenastane,“ jak žalobce ve své námitce požaduje (srov. kupř. str. 7 posl. odstavec či str. 8 druhý odstavec napadeného rozhodnutí).
41. Ohledně objektivit žalovaným opatřených podkladů lze poukázat na skutečnost, že veškeré opatřené písemné materiály obsahují i údaje o zdrojích, z nichž bylo při jejich přípravě čerpáno, přičemž objektivitu těchto zdrojů žalobce nijak nezpochybnil. Kromě toho žalovaný neopatřil jen podklady připravené „státními institucemi České republiky,“ nýbrž i podklady připravené státními institucemi jiných států (kupř. materiál „Ruská federace, Rakouský Federální úřad pro imigraci a azyl, Informační přehled o zemi Rakouského odboru pro informace o zemích původu – Ruská federace, 9. Vojenská služba a odvody“ či „Ruská federace, Trestní zákoník Ruské federace č. 63-FZ ze dne 13. června 1996, ve znění zákona č. 216-FZ ze dne 11. 6. 2021“), když Ministerstvo vnitra zajistilo toliko jejich překlad do jazyka českého.
42. Posouzení důvodnosti žádosti žalobce ve vztahu k možnosti udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu pak žalovaný rozvedl na str. 12 – 15 napadeného rozhodnutí. Tuto část odůvodnění napadeného rozhodnutí zdejší soud rovněž neshledal nijak nedostatečnou ani nesprávnou. Nelze ani souhlasit s tvrzením žalobce, že by žalovaný neodkazoval na žádné podklady, ze kterých vyplývá, že se žalobce nemusí v zemi původu obávat nepřiměřeně vysokého trestu za vyhýbání se vojenské službě (pokud vůbec vzhledem

k osobnímu převzetí předvolání a věku žalobce). Soud rovněž nesdílí názor žalobce, že by žalovaný k újmě žalobce ignoroval bezdůvodně jakýkoli důkaz. Na tomto místě je rovněž vskutku ku škodě věci, že žalobce neuvedl, jaký konkrétní důkaz měl žalovaný bez zjevného důvodu ignorovat, zvláště přihlídně-li soud k tomu, že důkazů předložených žalobcem na podporu věrohodnosti jeho azylového příběhu nepředložil až tolik, aby jej nemohl ve své námitce identifikovat. Soud se proto též musel omezit na obecné konstatování v tom směru, že sám ve správním spise neidentifikoval žádný podklad svědčící důvodnosti žádosti žalobce, který by žalovaný bez zjevného důvodu ignoroval a nijak nezohlednil. Soud také nedospěl k tomu, že by se žalovaný zabýval skutečnostmi, které nikdy žalobce neuváděl a o které svoji žádost ani neopírá.

43. S ohledem na shora uvedené nezbyvá zdejšímu soudu než konstatovat, že se žalovaný správní orgán s žádostí vypořádal dostatečně a napadené rozhodnutí náležitě a přezkoumatelně odůvodnil. Soud sám dále nenalezl žádné deficitní v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném, a to jak v odůvodnění, tak i v výroku a poučení. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu; žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil, proč se v případě žalobce nejedná o důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Soud tak nesdílí názor žalobce, že by žalovaný porušil ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu ani jiná jeho ustanovení či ustanovení jiných právních předpisů.
44. Co se týče námítky žalobce spočívající v opomenutí převzetí právního zastoupení žalobce, jež mělo být v průběhu správního řízení (konkrétně v květnu 2021) žalovanému signalizováno, musí dát soud za pravdu žalovanému v tom, že ve správním spise není žádný doklad o převzetí právního zastoupení žalobce obsažen. Nadto vlastní osobní procesní aktivita žalobce právě v květnu 2021 v podobě osobní účasti na seznámení s podklady rozhodnutí či v podobě dvou vlastnoručních přípisů žalobce spíše svědčí tomu, že žalobce zastoupen ve správním řízení skutečně nebyl. V každém případě je však nijak nesignalizoval, když ani nenavrhoval (natož pak předložil) k prokázání tohoto žalobního tvrzení žádný důkaz.

VI. Závěr a náklady řízení

45. Soud tedy se shora uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny, a žalobu proto zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou.
46. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Příkladně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 12. července 2023

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v.r.
samosoudce